

xima decadència de la llengua escrivia «vila de *Peralada*» fins i tot un home noble com el Baró de Maldà (*Excursions*, ed. Massó Torr., p. 85).

Afegim-hi encara: 1170: «R. de *Pera lada*»; 1031: «in ipsa *petra lata*» i 1159: «de *petra lada*» en docs. ross. (*InvLC*), que mostren consciència perdurable del sentit i formació del nom; i la bona grafia *Peralada* respectada en la correspondència oficial de la ciutat de Perpinyà amb Barcelona, l'any 1588.

DUPLICATS PARÒNIMS. *Pilarada* terme Dorve (*DECat.* vi, 363a 50), metàtesi de *P(e)iralada*. *Petalada* amb -T- mossàrab a Menorca (v. I, 232).

VILADA, vila important del Berguedà, 6 k. a l'E. de Berga, més avall de Borredà, cap a mig camí entre el Llobregat i la partió amb el Lluçanès.

PRON. biládə oït el 1926 a Vilada, el 1964 a Borredà. amb gentilici *viladanesos*.

MENCIONS ANT. 839: Acta C. SdUrg.: *Uilla lata* (Id. la còpia S. XII, *Uilal<a>ta* en el Cpbr., ed. PPujol, nº 228), 983: *In Villa-lata* (Serra V., *PinósMtpl.* III, 90); 996: «Berquitano --- in fines de villa *Equillanis* [*Vilagelans*] --- in rivo de *Villalada*» (*Dip. Cat. Vic.*, § 608, p. 518); 1254 i 1380: un T. de *Vilada* i un altre, a. 1328, que eren rectors de Sant Joan de *Vilada* (Serra V., o.c. 288).

ETIM. Com ja va veure M.Lübke (*BDC* XI, 16) la forma moderna resulta d'haplologia de l'antic *Vila lada* 'vila ampla'.

ELS MOTLLATS, grup de turons d'ampla capçada a les muntanyes de Prades, entre la Mussara, Mont-ral i La Febró (cf. *Iglésies-Santas.*, *Guies*, I), resulta de simplificació del grup de consonants en *Monts llats*.

Altres NLL que es formaren amb l'adj. **LATUS** en masculí: *Pinllat*, paratge de l'alta vall de Cabó (Urgellet), en el N. de la vall. 1075: «alaudem --- Villar --- a parte aquillonis afrontad in *Pinlad* sive in Forads aud in *Bove Mortuo* ---» (*BABL* VIII, 524); 1089: *in valle Nempbas* --- villa Pug, affr. I flumen Sigre --- II in *Pino latus*, IV --- in *Bou morto*» (Ib. 535). Hi hauria un gran pi d'ampla copa, visible de lluny (oït *Pillat*, *DECat.* vi, 853b 47, però és reducció de *pinlat*, no de *Pui*-. En fi, cf. conjectures sobre l'origen als art. *Belata* i *Vallada*.

¹Conserva valor el treball de J.A. Güell-López, *Los privilegios de Peralada. Ensayo sociológico sobre un código de la Edad Media* (Barcelona 1901). —²Segueix predominant: *pærládə* sento a Llança (1054, xxii m 21), «el molí de *pærládə*» a l'enq. de la vila mateixa (xxii, 68.19). I el gentilici *pærládəns* a Espolla (xxii, 77.10).

Ladernar, V. *Aladernar* *Ladoncell*, V. *Donzell d'Urgell* *Lafranca*, V. *Llafranc* *La Frescau* (Cabdella), V. *Frescau* (*DECat.* v 9b 39 i 497a 41) i cf. *Vinyafrescal* *Laganya*, V. *Llaganya*

LAGARDA

La barraca de Roig de Lagarda i l'*Entrada de Roig de Lagarda*, en el terme S. de València (segons J. Giner i March, 1964).

ETIM. Podria venir d'un NP germ. si fem cas de la *e* de la grafia *Legarda* NP fem. en doc. d'Organyà S.XI-XIII (*BABL* VIII, 428), que sembla ser NP germ. en -GARDIS [cf. *LIGART* (Förstemann, 599)] però potser no és més que un manlleu del fr. *Lagarde*, de *garde* 'guàrdia'. El nom *Lagardera*, cognom matern del lexicògraf J. Sanelo, nat a Xàtiva c. 1760, ve certament del gascò *La Gardere*, que és el corresponent diminutiu en -ELLA.

LAGUAR, VALL DE-

Vall valenciana, que forma municipi, quasi equidistant entre Dénia, Callosa i Pego.

PRON. MOD. laɣár J.G.M., oït a Teulada i a Albaida. «Les cireres de *Labuar* són prou dolcetes» (escrivia MGadea en *T. del Xè* I, 53), *Lauar AlcM* i *BDLC* 1909, 278; *Labuar* en Cavanilles; oscil·lant entre *laɣuár* i *laɣár* és la pronúncia que vaig oïr pertot en les enq. de 1963, a la vall mateixa (a *Fletx.* xxxiv, 153-5, Benimaurell i Campell, 148-153), i a tots els pobles circumdants: anotava, per ex. a Orba: «el poble de dalt, del mig i de baix, de *laɣuár*», xxxiv, 126. S.Guarner, amb bon seny, ha mantingut la grafia *Vall de Laguar* amb -g-, en el seu nomenclàtor de 1966.¹

MENCIONS ANT. En el *Rept.*, *Alaguar*, ed. Bof. 335, 472 i 478, amb donacions de les seves alqueries, per nom *Benimaurel*, *Exabech*, *Valug* i *Portella*: sota els dos últims noms s'amaguen variants de les modernes *Fletx* i (potser) *Fontilles*. V. aquests articles. 1245: *Alaguar* (MiretS., *Itin. de Jaume I* 172; Huici I, 194; altre document de 1245: id. ibid. 171, Huici 395); igual en altres dos documents de 1245 (Huici 397, 398): 1264: vallis *Alaguar* (MtZfdo., *DocValACA* I, 534); 1257: Jaume I cedeix a En Carroç els rèdits dels «castra et villas de *Alaguar* et de *Exalone*» (*El Arch.* II, 321); mesos després aprova els seus comptes de «*Sagarrie*, *Alaguar*, *Pop* ---» (ib. 323) 1273: *Alaguar* (ib. I, 508); 1278: *Alaguar*, castell moro revoltat, cit. junt amb *Alocaiba*, *Les Uixoles* i altres (Soldevila, *Pere el Gran* I, 2a. part, cita completa en aqueixos art.); 1315: *Alaguar* (*CoDoACA* XII, 169); 1322: Jaume